

PŘEHLED VÝZKUMŮ

66 / 2

- 2 0 2 5 -

ARJ3 Archeologický ústav
AV ČR, Brno

PŘEHLED
VÝZKUMŮ

66 / 2

Recenzovaný časopis
Ročník 66
Číslo 2

Peer-reviewed journal
Volume 66
Issue 2

Odpovědní redaktoři Editors-in-chief	Petr Škrdla, Šimon Ungerman
Hostující editoři Guest editors	Pavel Drnovský, Marek Peška
Výkonná redaktorka Managing editor	Martina Kudlíková
Redakční rada Editorial board	Jaroslav Bartík, Pavel Burgert, Eduard Droberjar, Gabriel Fusek, Orsolya Heinrich-Tamáška, Katarína Hladíková, Bibiána Hromadová, David Kalhous, Adrián Nemergut, David Parma, Rudolf Procházka, Renáta Přichystalová, Pavel Šlězár, Ivo Štefan, Marek Vlach
Technická redakce Technical editors	Hedvika Brínková, Jakub Knobloch
Editor přehledu výzkumů Editor of the overview of excavations	Středověk a novověk / Middle Ages and Modern Times – Šimon Ungerman
Jazyková redakce Language editor	Jitka Procházková
Překlady Translation	David Gaul, Klára Matulová, Sean Mark Miller
Korektury Proofreading	David Gaul, Sean Mark Miller
Sazba Typography	Milan Filip
Software Software	Adobe InDesign CC
Adresa redakce Address	Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. Čechyňská 363/19 602 00 Brno IČ: 68081758 E-mail: pv@arub.cz Internet: https://www.arub.cz/prehled-vyzkumu
Tisk Print	CCB, spol. s r. o. Okružní 19 638 00 Brno Česká republika

ISSN 1211-7250 (Print)
ISSN 2571-0605 (Online)

MK ČR E 18648

Vychází dvakrát ročně / Published twice a year.

Vydáno v Brně, prosinec 2025 / Issued in Brno, December 2025.

Časopis je indexován v citační databázi SCOPUS, v databázi EBSCO a na seznamu vědeckých časopisů ERIH PLUS.
Časopis je uveden na Seznamu neimpaktovaných recenzovaných periodik vydávaných v ČR.
The journal is indexed in the SCOPUS citation database, EBSCO database, and in the list of ERIH PLUS scientific journals.
The journal is listed on the List of non-impact peer-reviewed periodicals published in the Czech Republic.

Publikace je šířena pod licencí CC BY-NC-ND 4.0
The journal is published under the License CC BY-NC-ND 4.0

Copyright © 2025 Czech Academy of Sciences, Institute of Archaeology, Brno, and the authors.

Obsah

Content

Editorial

Studie, Articles

<i>Hana Čižmářová, Ivan Čižmář</i>	
Moravian amber finds from the La Tène period in the context of the discovery of an amber workshop in the central agglomeration of Němčice (Prostějov District)	
Moravské nálezy jantaru v době laténské v kontextu objevu jantarové dílny v Němčicích (okr. Prostějov)	11
<i>Michal Zezula</i>	
Fara ve Stěbořicích ve středověku pohledem archeologického výzkumu	
The rectory in Stěbořice during the Middle Ages from the perspective of archeological research	37
<i>Pavel Drnovský, Jiří Unger</i>	
Středověká fortifikace u Úhlejova (okr. Jičín) zvaná Šluspárk: existence sídla a jeho podoba v kontextu středověkého osídlení Miletínska	
Medieval Šluspárk fortification near Úhlejov (Jičín District): The existence of the residence and its character in the context of medieval settlement in the Miletín region.	51
<i>Bronislav Gruna, Michal Vágner</i>	
Zaniklá středověká vesnice Martinice u Hrušovan nad Jevišovkou	
The deserted medieval village of Martinice near Hrušovany nad Jevišovkou	63
<i>Zdeněk Omelka</i>	
Výzkum zaniklé středověké vsi Onšov (k. ú. Šanov, okr. Znojmo) s pomocí dálkového archeologického průzkumu, detektorové prospekce a povrchových sběrů	
Research of deserted medieval village Onšov (Šanov cadastral area, Znojmo District) using archaeological remote sensing, metal detector survey and field walking.	77
<i>Petr Kos</i>	
Středověká a raně novověká vápenice v Březině u Křtin (okr. Brno-venkov): zjišťovací výzkum neznámého vápenického areálu v lese Vysoká	
Medieval and early modern lime kiln in Březina near Křtiny (Brno-Country District): Detection research of an unknown limestone complex in Vysoká Forest	101
<i>Miroslav Dejmal, Michala Příbylová, Jakub Šimík</i>	
Městské opevnění ve Veselí nad Moravou	
The town fortifications in Veselí nad Moravou.	113
<i>Robin Pěnička</i>	
A child from Bystrice nad Pernštejnem: A contribution to the knowledge of juveniles from the Moravian gallows sites	
Dítě z Bystrice nad Pernštejnem: příspěvek k poznání nedospělých jedinců z moravských šibenic	133

Přehled výzkumů na Moravě a ve Slezsku 2024

Overview of excavations in Moravia and Silesia 2024

Středověk a novověk, Middle Ages and Modern Times	
Bohdalice-Pavlovice (k. ú. Pavlovice, okr. Vyškov)	145
Bouzov (k. ú. Doly u Bouzova, okr. Olomouc)	145
Brno (k. ú. Bohunice, okr. Brno-město)	146
Brno (k. ú. Husovice, okr. Brno-město)	147
Brno (k. ú. Líšeň, okr. Brno-město)	147
Brno (k. ú. Město Brno, okr. Brno-město)	147
Brno (k. ú. Město Brno, okr. Brno-město)	149
Brno (k. ú. Ponava, okr. Brno-město)	151
Brno (k. ú. Slatina, okr. Brno-město)	151
Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)	151
Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)	152
Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)	153

Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)	154	Přerov (k. ú. Dluhonice, okr. Přerov)	173
Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)	157	Přerov (okr. Přerov)	174
Brno (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)	158	Rajhrad (okr. Brno-venkov)	175
Brno (k. ú. Štýřice, okr. Brno-město)	158	Rajhrad (okr. Brno-venkov)	176
Bukovinka (okr. Blansko)	159	Roštín (okr. Kroměříž)	176
Bulhary (okr. Břeclav)	159	Rousínov (k. ú. Rousínov u Vyškova, okr. Vyškov)	176
Hlubočky (k. ú. Hrubá Voda, okr. Olomouc)	160	Sivice (okr. Brno-venkov)	176
Hostěnice (okr. Brno-venkov)	160	Slavkov u Brna (okr. Vyškov)	177
Hrušovany nad Jevišovkou (okr. Znojmo)	160	Šumperk (okr. Šumperk)	177
Cholina (okr. Olomouc)	161	Šumperk (okr. Šumperk)	177
Choryně (okr. Vsetín)	161	Telč (okr. Jihlava)	178
Ivančice (k. ú. Letkovice, okr. Brno-venkov)	162	Tišnov (okr. Brno-venkov)	178
Jaroměřice nad Rokytou (okr. Třebíč)	162	Tovačov (okr. Přerov)	179
Jedovnice (okr. Blansko)	163	Uherské Hradiště (okr. Uherské Hradiště)	179
Klobouky u Brna (okr. Břeclav)	163	Uherský Brod (okr. Uherské Hradiště)	181
Kobylí (k. ú. Kobylí na Moravě, okr. Břeclav)	163	Újezd u Brna (okr. Brno-venkov)	182
Kojetín (okr. Přerov)	164	Uničov (okr. Olomouc)	182
Komňa (okr. Uherské Hradiště)	164	Valašské Meziříčí	
Koryčany (okr. Kroměříž)	165	(k. ú. Valašské Meziříčí-město, okr. Vsetín)	183
Koryčany (okr. Kroměříž)	167	Valašské Meziříčí	
Kroměříž (okr. Kroměříž)	167	(k. ú. Valašské Meziříčí-město, okr. Vsetín)	183
Křelov-Břuchotín (k. ú. Křelov, okr. Olomouc)	169	Valašské Meziříčí	
Kuřim (okr. Brno-venkov)	170	(k. ú. Valašské Meziříčí-město, okr. Vsetín)	184
Litovel (okr. Olomouc)	170	Vavřinec (k. ú. Suchdol v Moravském krasu, okr. Blansko)	184
Lysice (okr. Blansko)	171	Velatice (okr. Brno-venkov)	187
Mladeč (okr. Olomouc)	171	Velehrad (okr. Uherské Hradiště)	187
Modřice (okr. Brno-venkov)	172	Velké Losiny (okr. Šumperk)	187
Modřice (okr. Brno-venkov)	172	Velké Němčice (okr. Břeclav)	190
Mokrá-Horákov (k. ú. Mokrá u Brna, okr. Brno-venkov)	172	Velké Němčice (okr. Břeclav)	190
Ochoz u Brna (okr. Brno-venkov)	172	Viničné Šumice (okr. Brno-venkov)	190
Počenice-Tetětice (k. ú. Počenice, okr. Kroměříž)	173	Vlasatice (okr. Brno-venkov)	191
Potštát (okr. Přerov)	173		

Přehled výzkumů na Moravě a ve Slezsku 2024 – seznam autorů

Overview of excavations in Moravia and Silesia 2024 – list of authors	193
--	-----

Varia

Zdenka Filipová, Kristína Zannikos, Kateřina Kleinová

Od nálezů k příběhům: Archeologické léto spojuje vědu a zážitek

From finds to stories: The Archaeological Summer connects science and experience.	196
---	-----

David Spáčil, Zuzana Kopáčková

The ATRIUM summer school on 3D models in archaeology

Letní škola ATRIUM zaměřená na 3D modely v archeologii	199
--	-----

Jaroslav Bartík, Soňa Boriová, Ondřej Herčík

Workshop na téma post-processing v archeologii a pravěké technologie na základně v Mikulčicích

Workshop on archaeological post-processing and prehistoric technologies at the Mikulčice research base	202
--	-----

Josef Jan Kovář

Vybrané archeologické lokality zkoumané Josefem Ungerem.

Jejich současný stav, památkové zajištění a prezentace veřejnosti

Selected archaeological sites researched by Josef Unger.

Their current state, conservation and presentation to the public	204
--	-----

Karel Sklenář

Zaniklé středověké vesnice v počátcích české archeologie

The beginnings of research on deserted medieval villages in Bohemia	211
---	-----

Dana Zapletalová

Drobný příspěvek k poznání kléru na Brněnsku ve 13. století

Small contribution to the knowledge of the clerics in the vicinity of Brno in the 13th century	216
--	-----

Pavel Kouřil

Odešel doc. PhDr. Vratislav Janák, CSc.

Vratislav Janák has passed away	220
---	-----

Editorial

Vážené čtenářky a vážení čtenáři,

dostáváte do rukou nové číslo časopisu *Přehled výzkumů*, které je výjimečně zaměřením většiny studií na období středověku. Autoři své příspěvky věnovali prof. PhDr. Josefu Ungerovi, CSc., nestorovi moravské archeologie, který v loňském roce oslavil své 80. narozeniny a stále pokračuje v archeologickém, historickém i vlastivědném bádání. Jsme rádi, že můžeme tímto způsobem vyjádřit díky za jeho práci na poli archeologie středověku, které zasvětil celý svůj profesní život. Předkládané studie pojednávají o výzkumech zaniklých vesnic, opevněných sídel, šibenic či drobných výrobních zařízení, což jsou témata, jimiž se ve své vědecké činnosti zabýval i prof. J. Unger.

Před samotným „středověkým blokem“ studií si vás dovoluujeme upozornit na článek Hany a Ivana Čizmářových, věnovaný nálezům jantarů na Moravě z doby laténské. Badatelský terénní výzkum v Němčicích (okr. Prostějov) v letech 2021 a 2022 přinesl pozoruhodné poznatky, autorům se podařilo odhalit specializovanou dílnu na zpracování jantarů, která se svým významem řadí k nálezům z oppid Staré Hradisko nebo Stradonice. Detailní rozbor získaných nálezů a doprovodné analýzy potvrzují představu Němčic jako významného nadregionálního centra s obchodní a výrobní funkcí.

Soubor studií zaměřených na středověk otevírá práce Michala Zezuly o terénním výzkumu fary ve Stěbořicích u Opavy v letech 2012 a 2015. Starší dřevohliněné fáze datované do 13. a 14. století, odhalené pod podlahou stávající fary, naznačují dle autora podobnost obydlí duchovních s tehdejšími měšťanskými domy, např. v blízké královské Opavě. Obdobný charakter a velikost stěbořického suterénu s identickým nálezem na faře v Moravské Ostravě navíc vyvolávají úvahy o obecném řešení farních objektů v moravskoslezském pomezí. Bádání v této oblasti je však zatím spíše v počátcích.

Článek Pavla Drnovského a Jiřího Ungera zevrubně informuje o výzkumu středověké fortifikace Úhlejev (okr. Jičín) zvané Šluspárk. Opevněná poloha byla již od druhé poloviny 19. století předmětem zájmu místopisců, kteří ji tradičně považovali za rané středověkou. Odborný tým však na základě starších i novějších terénních výzkumů a nedestruktivních průzkumů tyto úvahy přesvědčivě odmítl. Vznik fortifikace byl zasazen před polovinu 13. století a její existenci autoři dávají do souvislosti s obecnějším trendem konsolidace majetkových domén v tomto období.

Bronislav Gruna a Michal Vágner se ve svém příspěvku zabývají zaniklou středověkou vesnicí Martinice s cílem představit výsledky komplexního nedestruktivního výzkumu, který kombinoval analýzu písemných a kartografických pramenů, data z dálkového archeologického průzkumu, povrchové a detektorové sběry a geofyzikální prospekci.

Studie Zdeňka Omelky tematicky navazuje na předchozí příspěvek a obdobnými nedestruktivními metodami osvětluje minulost jiné zaniklé vsi ve stejném regionu, která je pod názvem Onšov poprvé uváděna v písemných pramenech v polovině 13. století. Díky důkladnému průzkumu a analýze získaných artefaktů se podařilo založení vsi posunout do 11. století a bylo interpretováno její prostorové rozvržení.

Cílem článku Petra Kosa věnovaného se vápence v Březině u Křtin bylo zejména ověření úvah o středověké hutí pod Vysokou. Sondáž topeniště pece a následné vyhodnocení nálezového souboru potvrdily prvotní předpoklady a zasadily vznik pece do druhé poloviny 13. století až počátku 14. století. Celý nález je hodnocen v kontextu širšího okolí, Brna nevyjímaje. Podnětná je zejména úvaha autora o původu okrsku, který se mohl podílet na výstavbě objektů

zábrdovické premonstrátské kanonie, do které náležel například i klášter ve Křtinách. Práci uzavírá obecnější myšlenka, že velké vícekanalové vápenické pece mohly být dokonce obecným projevem středověké kolonizace jižní části Moravského krasu.

Následuje studie, v níž kolektiv autorů pod vedením Miroslava Dejmla otevírá otázku vývoje opevnění města Veselí nad Moravou, které bylo v minulosti známé zejména na základě nepřímých písemných zpráv a ikonografie. Archeologické výzkumy provedené v posledních letech odhalily úseky opevnění, části bašt a jedné brány. Na základě učiněných terénních zjištění a vyhodnocení nálezů byla výstavba hradeb zasazena do období po polovině 15. století a podařilo se částečně osvětlit i jejich stavební vývoj. Jedná se o velmi cenný poznatek zejména s ohledem na historický vývoj východní Moravy v pozdním středověku a na počátku novověku.

Poslední studie recenzované části časopisu se věnuje specifickému tématu středověkých a novověkých exekucí, jehož systematický výzkum v našich zemích zahájil právě Josef Unger. Studie Robina Pěničky je zaměřena na vzácně se vyskytující kosterní ostatky dětí a juvenilních jedinců v prostoru archeologicky zkoumaných šibenic. Předmětem detailního bioarcheologického výzkumu byl neporušený skelet 12–13 let starého dítěte z Bystřice nad Pernštejnem, u něhož nebyla shledána žádná stopa popravy. Jde o cenný střípek k poznání života v předindustriálním období.

V tradičním nереценzovaném oddíle *Přehled výzkumů na Moravě* a ve Slezsku informují přispěvatelé o nejnovějších nálezech a výzkumech oprávněných institucí i amatérských spolupracovníků k období středověku a novověku. Připomínáme, že od dalšího čísla časopisu bude možné publikovat zprávy s číslem AMČR/AMČR-PAS (viz Důležité informace redakce v úvodníku *Přehledu* výzkumů 66/1).

Oddíl *Varia* přináší jednak opět ohlédnutí za aktuálním děním v archeologii, jednak krátké příspěvky dedikované také profesoru Josefu Ungerovi. Mezi stálíci zimního čísla *Přehledu* výzkumů patří text informující o průběhu a novinkách celorepublikové popularizační akce *Archeologické léto* od Zdenky Filipové, Kristiny Zannikos a Kateřiny Kleinové. Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. (ARÚB), hostil v září tohoto roku letní školu zaměřenou na 3D dokumentaci a fotogrammetrii v archeologii a zprávu o ní podala dvojice z organizátorského týmu David Spáčil a Zuzana Kopáčová. V tomtož měsíci proběhl na výzkumné základně ARÚB v Mikulčicích workshop zaměřený na archeologický post-processing a studium pravěkých technologií. O bohatý program a dojmy ze setkání se ve svém příspěvku podělili Jaroslav Bartík, Soňa Boriová a Ondřej Herčík. S věnováním prof. J. Ungerovi jsou publikovány další tři krátké články. Trojici otevírá Josef Kovář referující o vybraných lokalitách zkoumaných jubilem mnohdy i před desítkami let, a to s ohledem na jejich současný stav, památkové zajištění a prezentaci veřejnosti. Krátkým článkem k problematice zaniklých středověkých vesnic v počátcích české archeologie přispěl prof. J. Ungerovi Karel Sklenář a svůj historicky zaměřený text k poznání kléru na Brněnsku ve 13. století dedikuje oslavenci Dana Zapletalová. Smutnou tečkou nереценzovaného oddílu *Varia* je vzpomínka Pavla Kouřila na zesnulého kolegu doc. PhDr. Vratislava Janáka, CSc.

Na závěr bychom chtěli touto cestou poděkovat autorům a autorkám za jejich studie i kratší nереценzované příspěvky a čtenářům a čtenářkám za trvající přízeň. V neposlední řadě přejeme všem příjemný vstup do nového roku a ať se v něm vše daří.

V Brně, 29. prosince 2025

Hostující editoři Pavel Drnovský a Marek Peška,
za redakci časopisu Šimon Ungerman a Martina Kudlíková

Dear readers,

You are receiving a new issue of the *Přehled výzkumů* journal, which is exceptional in that most of the studies focus on the Middle Ages. The authors dedicated their contributions to Prof. PhDr. Josef Unger, CSc., the important person of Moravian archaeology, who celebrated his 80th birthday last year, and still continues his archaeological, historical, and local history research. We are pleased to be able to express our gratitude in this way for his work in the field of medieval archaeology, to which he has dedicated his entire professional life. The presented studies deal with research into deserted villages, fortified settlements, gallows, or small production facilities, which are topics that Prof. J. Unger also devoted his scientific work to.

Before the 'medieval block' of studies, we would like to draw your attention to the article by Hana Čižmářová and Ivan Čižmář, dedicated to amber finds in Moravia from the La Tène period. Field research in Němčice (Prostějov District) in 2021 and 2022 brought remarkable finds; the authors managed to uncover a specialised amber processing workshop, which ranks in importance with the finds from the oppida of Staré Hradisko or Stradonice. A detailed analysis of the finds and accompanying analyses confirm the idea of Němčice as an important supra-regional centre with a trade and production function.

The collection of studies focused on the Middle Ages opens with the work of Michal Zezula on the field research of the rectory in Stěbořice near Opava in 2012 and 2015. According to the author, older wood-clay phases dating back to the 13th and 14th centuries, discovered under the floor of the current rectory, indicate the similarity of the clergy's dwellings with the burgher houses of the time, for example, in the nearby royal town of Opava. The similar character and size of the Stěbořice basement with an identical find in the rectory in Moravská Ostrava also raise questions about the general design of parish buildings in the Moravian-Silesian borderland. However, research in this area remains in its early stages.

The article by Pavel Drnovský and Jiří Unger provides detailed information on the research of the medieval fortification of Úhlejev (Jičín District) called Šluspárk. The fortified location has been the subject of interest of topographers since the second half of the 19th century, who traditionally considered it to be early medieval. However, the expert team, based on earlier and more recent field research and non-destructive surveys, convincingly rejected these considerations. The fortification was established before the middle of the 13th century, and the authors link its existence to the more general trend of consolidation of property domains in this period.

In their article, Bronislav Gruna and Michal Vágner deal with the deserted medieval village of Martinice with the aim of presenting the results of comprehensive non-destructive research that combined the analysis of written and cartographic sources, data from remote archaeological surveys, surface and detector collections and geophysical prospecting.

Zdeněk Omelka's study thematically follows up on the previous article and uses similar non-destructive methods to shed light on the past of another deserted village in the same region, which is first mentioned in written sources under the name Onšov in the mid-13th century. Thanks to a thorough research and analysis of the acquired artefacts, the foundation of the village was moved to the 11th century, and its spatial layout was interpreted.

The aim of Petr Kos's article dealing with the lime kiln at Březina near Křtiny was primarily to verify hypotheses concerning a medieval limeworks beneath Vysoká Hill. Test excavations of the kiln's firing chamber and subsequent evaluation of the assemblage confirmed the initial assumptions and dated the construction of the kiln to the second half of the 13th century or the early

14th century. The find is assessed within the broader regional context, including the city of Brno. Particularly stimulating is the author's consideration of the origin of the district, which may have contributed to the construction of buildings of the Premonstratensian canonry at Zábřdovice, to which, for example, the monastery at Křtiny also belonged. The paper concludes with the more general idea that large multi-flue lime kilns may even represent a common manifestation of medieval colonisation in the southern part of the Moravian Karst.

A study follows in which a team of authors led by Miroslav Dejmal broaches the question of the development of the town fortifications of Veselí nad Moravou, which was known in the past mainly on the basis of indirect written mentions and iconography. Archaeological research carried out in recent years has revealed sections of the fortifications, parts of towers and a gate. Based on the field finds and evaluation of the artefacts, the construction of the walls was placed in the period after the mid-15th century and its construction development was partially illuminated. This is very valuable information, especially with regard to the historical development of eastern Moravia in the Late Middle Ages and the beginning of the Early Modern period.

The last study of the peer-reviewed part of the journal is devoted to the specific topic of medieval and modern executions, the systematic research of which in our lands was initiated by Josef Unger. Robin Pěnička's study focuses on the rarely occurring skeletal remains of children and juveniles in the area of archaeologically investigated gallows. The subject of detailed bioarchaeological research was the intact skeleton of a 12–13-year-old child from Bystřice nad Pernštejnem, on which no trace of execution was found. It is a valuable piece for understanding life in the pre-industrial period.

In the traditional non-reviewed section of Overview of excavations in Moravia and Silesia, contributors provide information on the latest finds and research by authorised institutions and amateur collaborators on the Middle Ages and the Modern period. We would like to remind you that from the next issue of the journal it will be possible to publish only reports with the number AMČR/AMČR-PAS (see the *Important editorial information* in the introductory part of *Přehled výzkumů* 66/1).

The Varia section brings a look back at current events in archaeology, as well as short contributions dedicated to Professor Josef Unger. Among the regulars of the winter issue of *Přehled výzkumů* is a text informing about the progress and news of the nationwide popularisation event Archaeological Summer by Zdenka Filipová, Kristina Zannikos and Kateřina Kleinová. In September of this year, the Institute of Archaeology of the Czech Academy of Sciences, Brno (ARÚB) hosted a summer school focused on 3D documentation and photogrammetry in archaeology, and a report on it was given by a pair of the organising team, David Spáčil and Zuzana Kopáčová. In the same month, a workshop focused on archaeological post-processing and the study of prehistoric technologies was held at the ARÚB research base in Mikulčice. In their contributions, Jaroslav Bartík, Soňa Boriová and Ondřej Herčík shared the rich programme and their impressions of the meeting. Three more short articles are published with a dedication to Prof. J. Unger. The trio is opened by Josef Jan Kovář, who reports on selected localities that were often investigated by the honouree even decades ago, with regard to their current state, heritage protection, and presentation to the public. Karel Sklenář contributed a short article to Prof. J. Unger on the issue of deserted medieval villages in the early days of Czech archaeology, and Dana Zapletalová dedicated her historically focused text on the clergy in the Brno region in the 13th century to the celebrant. The sad end of the unreviewed section Varia is Pavel Kouřil's memory of his colleague doc. PhDr. Vratislav Janák, CSc.

Finally, we would like to take this opportunity to thank the authors for their studies and shorter, non-reviewed contributions, and the readers for their continued support. Last but not least, we wish everyone a pleasant start to the new year and may all go well in it.

Brno, 29 December 2025

*Guest editors Pavel Drnovský and Marek Peška, on behalf
of the journal editorial staff Šimon Ungerman and Martina Kudlíková*

Studie, Articles

Hana Čižmářová, Ivan Čižmář

Moravian amber finds from the La Tène period in the context of the discovery of an amber workshop in the central agglomeration of Němčice (Prostějov District)

Michal Zezula

Fara ve Stěbořicích ve středověku pohledem archeologického výzkumu

Pavel Drnovský, Jiří Unger

Středověká fortifikace u Úhlejova (okr. Jičín) zvaná Šluspárk: existence sídla a jeho podoba v kontextu středověkého osídlení Miletínska

Bronislav Gruna, Michal Vágner

Zaniklá středověká vesnice Martinice u Hrušovan nad Jevišovkou

Zdeněk Omelka

Výzkum zaniklé středověké vsi Onšov (k. ú. Šanov, okr. Znojmo) s pomocí dálkového archeologického průzkumu, detektorové prospekce a povrchových sběrů

Petr Kos

Středověká a raně novověká vápenice v Březině u Křtin (okr. Brno-venkov): zjišťovací výzkum neznámého vápenického areálu v lese Vysoká

Miroslav Dejmal, Michala Přibyllová, Jakub Šimík

Městské opevnění ve Veselí nad Moravou

Robin Pěnička

A child from Bystřice nad Pernštejnem: A contribution to the knowledge of juveniles from the Moravian gallows sites

